

ТОШКЕНТ ХАЛҚ КИТАБИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ
ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1978 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН
ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 238 (8478).

11 декабрь, 1984 йил

Баҳоси 3 тийин.

«КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленуми қарорлари асосида ривожланган социализмни такомиллаштириш ва партиянинг идеология соҳасидаги иш» бутуниттифоқ илмий-амалий конференцияси қатнашчиларига

Ўртоқлар!
Илмий-амалий конференция қатнашчиларини сиздиқидан табриклияман.
Бу конференция КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленумидан кейин бир ярим йилдан сўнг ўтказилмоқда. Июнь Пленуми партия ташкилотларининг куч-гайратларини идеология ишини бутуниттифоқ партия билан халқ ҳал этаётган катта ва мураккаб бунёдкорлик вазифаларини даражасига қўйган кўтаришга, ҳозирги халқаро вазиятнинг реаллиқларини, жаҳон майдонида идеология кураши кескинлашганлигини ахшироқ ҳисобга олишга йўналтирди.

Тўлган тажрибани ҳар томонлама идрок этиш, Пленумнинг қарорлари ва йўл-йўриқлари қандай амалга оширилганлигини муфассал таҳлил қилиш қанчалик муҳим эканлиги ўз-ўзидан равшан. Энг муҳими эса нимадир қилинган кераклигини, жуда муҳим иқтисодий ва социал проблемаларни ҳал этишда, меҳнатчиларни коммунистик руҳда тарбиялашда идеологиянинг асосий, ўзгаришчан кучдан тўла-тўқис фойдаланиш учун биринчи навбатда нимадирга эътиборни қаратиш кераклигини муҳокама қилиб, белгилаб олиш лозим.

Конференциянинг мавзуси ниҳоятда ақтуалдир. Партия, халқ бутуниттифоқ ривожланган социализм концепцияси билан қўролланган. Бу концепция бизнинг энг яқин ва истиқболдаги мақсадларимиз тўғрисида, уларга эришиш йўллари ҳақида бизга қатъий илмий тасаввур беради, у янги тахрирда тайёрланган КПСС Программасига асос қилиб олинган. Ривожланган социализмни такомиллаштиришнинг партия ишлаб чиққан ҳар томонлама пухта ўйланган ва реалистик стратегиясининг сиёсий маъмуини чуқур тушуниш, уни пропаганда, тарбия иши практикаси билан амалга оширишда олиб бора билиш — идеология қадарлигини, бутун партия активининг энг биринчи бурчидир.

Бутун биз тўла ҳуқуқ билан аён оламизки, июнь Пленумининг, Марказий Комитет кейинги Пленумларининг қарорлари миллионларнинг онгига синиб халқ ҳўжалигидаги амалий ишларда, ижобий ўзгаришларда, омма фировонлигининг муттасил юксалишида, уларнинг сиёсий активлиги ва меҳнат гайратини ўсиб бораётганлигида моддий инфодини топишмоқда. Шу билан бирга олган назар ташлаш, ҳал этилмаган проблемаларни ҳам равшан тасаввур этиш,

белгиланган марралар сари тезроқ бориш керак.

Кейинги вақтларда мен неча марта лаб қайд этиб ўтишганига тўғри келгандек, жамиятимиз олдида сифат жиҳатидан янги вазифалар турибдики, бу вазифалар халқнинг бутун ижодий потенциал сафарбар этилишини, ижтимоий онининг муайян даражада қайта ўзгарилишини талаб этади. Бунда ҳам идеология, сиёсий-тарбиявий ишнинг аҳамияти ниҳоятда каттадир. Бу иш миллионлаб совет кишиларини ишлаб чиқаришнинг интенсиблиш, фан-техника тараққиётини кенйтиш, фан-техника тараққиётини жаддалаштириш учун, моддий ресурсларни тежаш, ҳар бир иш жойида юксак умумдорлик учун фидокорона курашга олтатиришмоқда.

Партия комитетлари оммани уюштириш ҳамда тарбиялашнинг жуда кўп қисми формалари, усул ва методларига эътиборлар. Улардан ҳамма жойда ва моҳирлик билан фойдаланиш — ленинча иш услубининг энг муҳим талабларидан биридир. Реализм, илм-фанга, билимга кенг қўлама таяниш ва кишиларнинг маънавияти, талаб-эҳтиёжларини ҳисобга олиш ленинча иш услубига хос хусусиятлардир.

Фақат шу асосдагина идеалларимиз, октябрь мамлакатининг тарихий ғалабалари, унинг ички ва ташқи сиёсати, пропагандасининг ишонарли бўлиши ва одамлар қалбига етиб боришини таъминлаш, совет кишиларида юксак ғойий эътиқодни, маънавий қатъиятнинг, ватанпарварлик ва интернационалистик туғулган шакллантириш мумкин. Бундай пропаганда — сиёсий душманнинг ҳар қандай «психологик» ҳужумларига, унинг социализмни қоралаш, бизнинг олға ҳаракатимизни тўхтатиб қолиш йўлидаги уринишларига қарши самарали қўроллар.

Идеология, пропаганда практикасини янгилик билан аналлиз қилиш, конференция қатнашчиларининг конкрет тақлифлари СССРда барпо этилган социализмни такомиллаштиришнинг кенг қўламадаги ва маъсулйатли вазифаларини ҳал этишга, КПССнинг XXVII съездида тайёргарлик муносабати билан партияда авж олиб кетган назарий ва пропаганда ишнинг қучайтиришга ёрдам беришига аминман.

Анз ўртоқлар, сизларга чин қалбдан муваффақиятлар ишлашларингизни тилайман.

К. ЧЕРНЕНКО.

МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИ СОСТАВИГА

Республикада ўн биринчи чакирин. Ўзбекистон ССР Олий Совети билан халқ депутатлари маҳаллий Советларига ўтказилган сайловга тайёргарлик тобора авж олмоқда. 10 декабрь куни сайлов кампанияси муҳим босқичга кирди — Ўзбекистон ССР Олий Советига сайлов ўтказувчи Марказий сайлов комиссияси составига номзодлар кўрсатиш бошланди. Меҳнат коллективлари, касба союз, комсомол ташкилотлари ва бошқа жамоат ташкилотлари ўз вакилларининг номларини кўрсатмоқдалар. Улар орасида ишлаб чиқариш илгорлари, фан ва маданият арбоблари бўлиб булар социалистик Ватанга астойдил хизмат қилиб ҳаммамнинг иззат-ҳурматида сазовор бўлган кишилардир.

В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чи-

қариш бирлашмасининг ишчилари, инженер-техник кадрлари ва хизматчилари Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, бирлашмасининг йигувчи слесари коммунист Назирлла Манноповни комиссия составига яқдиллик билан ўзларининг вакиллари қилиб кўрсатдилар.

Сўзга чиққан кишилар Н. Маннопов чорак асрдан кўпроқ вақтдан буюн қорхонада муваффақиятли меҳнат қилиб келётганлигини, ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда авиация техникунини таоммалаганлигини қайд этиб ўтдилар. У «Бир беш йилликда икки беш йилликни бақарайлик!» шiori остидаги социалистик мусобақа ташаббускорларидан бири бўлиб, майдонга чиқди, унинг ҳисобига ўттизга яқин жойи этилган рационализаторлик тақлифлари бор. Н.

Маннопов ишлаб чиқаришдаги зарбдор меҳнатни ақти жамоатчилик иши билан қўшиб олиб бормоқда. У КПСС Россия комиссиясининг аъзоси этиб сайланган. КПСС XXVI съездининг делегати бўлган эди.

Тошкент шаҳридаги трамвай троллейбус бошқармаси коллективидан Ўзбекистон ССР Олий Советига сайлов ўтказувчи Марказий сайлов комиссияси составига вакил қилиб кўрсатишга бағишланган йилгили бўлди. Бошқарма меҳнатчилари трамвай ҳайдовчиси, партияси Татъяна Константиновна Игнатъевани яқдиллик билан ўз вакиллари қилиб кўрсатдилар.

Қорақалпоғистон АССР Қўнғирот районидан Чалаев номли совхоз ишчи ва хизматчилари Социалистик Меҳнат Қаҳрамони шу ҳўжалик

(Давоми 2-бетда).

ХАЛҚЛАРИНИНГ БУЮК ДЎСТЛИГИГА ШОН-ШАРАФЛАР!

ТОШКЕНТДА ҲАРБИЙ ПАРАД ВА МЕХНАТКАШЛАР НАМОЙИШИ

Республика меҳнаткашлари шонли сана — Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигини зўр сиёсий жўшқинлик ва меҳнат гайрати вазиятида нишонламоқдалар. КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг Табриқномасида, В. И. Ленин номидаги СССР Халқлари дўстлиги саройида бўлиб ўтган юбилей тантанали мажлисидаги нутқларда эришилган натижаларга юксак баҳо беришга иштирок этишди. Республиканинг ўтган йиллар мобайлида қўйган шахдам оқимларидан мамлакатимиз халқларининг мустақам ленинча дўстлигининг қудратли кучи, Коммунистик партиянинг улуг

донолиги, унинг барча қардош республикалар, шу жумладан Ўзбекистон олдида ҳам коммунистик қурилишнинг кенг уфқларини очиб берган шак-шўбасиз факт шахар ва қишлоқларимиз меҳнатчиларининг зўр ифтихор туйғусини оширмоқда. Коммунистик партиянинг ва дунёда биринчи Совет Иттифоқи кўп миллатли давлатларининг асосчиси Владимир Ильич Ленин номидаги Тошкентнинг Марказий майдони 9 декабрь куни умумхалқ тантанасининг ёрқин бўёқлари билан янбаб кетди. Революция йўлбошчисининг музаам хайкали инкала томонига Карл Маркс ва Фридрих Энгельснинг, КПСС Марказий Комитети ва Ўзбекистон аъзолари ва аъзоликка кандидатларининг портретлари қўйилган. Май-

донда, намоёншлар ҳўбони бўйлаб СССР ва иттифоқдош республикаларнинг давлат байроқлари, Қизил байроқлар қўйилди. Биноларга, махсус стендаларга ўрнатилган монументал бадий паннолар Ўзбекистон ССРнинг олтинчи йил мобайлидаги ютуқларини, республика меҳнатчиларининг беш йиллик тошириқларини баъжаришга, тинчлик учун курашга қўшган муносиб ҳиссасини тасвирлайди.

Мехмонларга ақратилган минбарларда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, СССР ва Ўзбекистон ССР Олий Советларининг депутатлари, партия, революция, уруш ва меҳнат ветеранлари, қардош республикаларнинг вакиллари туршиб-

ди. ...Эрталаб соат 10. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, РСФСР Министрлар Советининг Раиси В. И. Воротников, КПСС Москва шаҳар комитетининг секретари И. Д. Писарев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонов, Қозоғистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Назарбаев, Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Н. Набиев, Туркменистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари М. Г. Гапуров, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзола-

ри ва аъзоликка кандидатлари Р. Х. Абдуллаева, Е. А. Айтмуратов, Е. Х. Қодиров, В. К. Михайлов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, К. С. Салимов, В. А. Голованов, Н. М. Махмудова, У. У. Умаров, М. В. Хайдаров, армия генерали О. П. Максимова, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими М. Л. Ишков, СССРнинг қосмонавт учувчиси, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони В. А. Жоникоев, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети Раисларининг ўринбосарлари ҳўкумат минбарига чиқдилар.

Қизил байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони генерал-полковник Н. И. По-

пов майдонда ва намоёншлар ҳўбонида саф тортиб турган ҳарбий бўлинмаларини айланиб чиқди, жангчиларни шонли байрам билан табриқлайди, сўнгра минбарга чиқиб, солдатларга, сержант ва прапорщикларга, офицер ва генералларга, Тошкент ва бутун Совет Ўзбекистонининг меҳнатчиларини мўржаат этиб, нутқ сўзлайди.

Республика ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлари, аъиллари Ўзбекистоннинг шонли юбилейини партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорларини амалга ошириш соҳасида фидокорона меҳнат билан кутиб олмақдалар. Ўн биринчи беш йиллик тошириқларини баъжариш учун, партиянинг XXVII съездининг, Улуг Ватан урушида совет халқи қозongan Ғалабанинг 40 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақа кенг қўлоқ эди.

КПСС Марказий Комитети 1984 йил октябрь Пленумининг, СССР Олий Совети иккинчи сессиясининг қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўр-

тоқ К. У. Черненконинг, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси мажлисидаги нутқи меҳнатдаги гайрат-шиқоватни янада жўш урдириб юборди.

Коммунистик партия билан совет халқи мамлакатнинг муудофа қобилияти, Қўролли Кўчаларнинг жангавар шайлиги юксак даражада бўлиши учун ҳамма ишни қилиб келдилар ва қилaverдилар. Қизил байроқ орденли Туркистон ҳарбий округининг жангчилари Ватанин кўролли ҳўжюқчларга рига сафида туриб, Совет давлатининг жанубий чегараларини серраклик билан қўриқламоқдалар.

Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги шарафига, барча совет халқларининг мустақам дўстлиги ва қардошлиги шарафига, барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси шарафига табрик хитоблари янгради. Бунга жавобан қудратли «Ура» садолари эшитилди. Байрам салоти гўмбурлайди, СССР ва Ўзбекистон ССР Давлат гимнлари садолари таралди.

Қўшин турларининг бўлинмалари майдондан бир

текис саф торттиб ўтдилар, қудратли техника ўтиб боради. Юбилей куни туркистончи жангчилар ўзларининг юксак жанговар маҳоратлари, совет кишиларининг ва социалистик ҳамдўстлик мамлакатларидаги қардошларининг тинч бунёдкорлик меҳнатини пухта равишда ҳўмой қилишга тайёр эканликлари, муқаддас дийри минга ҳамла қилишга журъат этидиган ҳамма тановузюрларга кескин қарба беришга шай эканликлари ҳақида рапорт берадилар. Ватан, халқ, ўз қўролли қўлигага тоштираётган туррол моҳир кўларда турибди.

Ҳарбий парад қатнашчиларининг сафарлида Ватан уруши фронтларида Ватан мустақилигининг қаттиқ туррол ҳўмой қилган солдат ва офицерларнинг ўғиллари ҳамда набиралари бор. Улар шонли анъаналарини санъаб қилиб, қўлайтириш учун бутун куч-гайратларини ишга қосмоқдалар. Жангчилар республика ва унинг коммунистик партияси юбилейини улуг ватан урушида совет халқи қозongan Ғалабанинг 40 йиллигини муносиб кутиб олиш учун тайёргарлик қў-

(Давоми 2-бетда).

Ўртоқ В. И. ВОРОТНИКОВ жўнаб кетди

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллиги бағишланган тантаналарда Россия Федерацияси делегациясига бошчилик қилган КПСС Марказий Комитети сиёсий бюросининг

аъзоси, РСФСР Министрлар Советининг Раиси В. И. Воротников 10 декабрь куни Самарқандга сафар қилди. У шаҳарнинг диққатга сазовор жойларини қўздай кечирди. Самарқанд районидagi «Возрождение» совхози меҳ-

наткашлари билан учрашди. Ўртоқ В. И. Воротниковга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси О. У. Салимов,

республика Министрлар Советининг раиси Е. Х. Қодиров, Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари Р. С. Ашуралиев ҳамроҳ бўдилар.

Шу куни ўртоқ В. И. Воротников Самарқанддан Москвага жўнаб кетди.

(ЎТАГ).

МЕХМОНЛАР ЖЎНАБ КЕТИШДИ

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги бағишланган тантаналарда қатнашган делегациялар — КПСС Москва шаҳар комитетининг секретари И. Д. Писарев бошчили-

гидаги Москва, Қозоғистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Назарбаев бошчилигидаги Қозоғистон ССР, Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Т. У. Ус-

балиев бошчилигидаги Қирғизистон ССР, Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Н. Набиев бошчилигидаги Тожикистон ССР, Туркменистон Компартияси

Марказий Комитетининг биринчи секретари М. Г. Гапуров бошчилигидаги Туркменистон ССР делегациялари Тошкентдан жўнаб кеттиди.

Аэропортда меҳмонларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари кузатиб қолдилар.

КОММУНИСТИК ЭЪТИҚОДНИ ТАРБИЯЛАЙЛИК БУТУНИТТИФОҚ ИЛМЙ-АМАЛИЙ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленуми партия XXVI съезди қарорлари асосида партия идеология фаолиятининг стратегик вазифаларини белгилаб берди. Пленумда ўртоқ К. У. Черненко «Партия идеология, оммавий-сиёсий ишнинг ақтуал масалалари» тўғрисида доклад қилди. Пленумнинг ривожланган социализм босқичи муҳим талаб эҳтиёжлари билан, икки жаҳон системаси қарши-қарши турли хусусиятлари билан боғлиқ қарорлари идеология ишнинг назарияси ва практикасини бойитди, партия ғойий ҳаётида муҳим босқич бўлди.

«КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленумининг қарорлари асосида ривожланган социализмни такомиллаштириш ва партиянинг идеология соҳасидаги иш» мавзусидаги Бутуниттифоқ илмий-амалий конференциясининг қатнашчилари меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг бой воситаларидан самаралроқ фойдаланиш масалаларини муҳокама қилмоқдалар. Конференция 10 декабрь куни Москвада, КПСС Москва шаҳар комитети билан Москва комитетининг сиёсий маориф уйида очилди.

Конференция ишида иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларининг секретарлари ҳамда пропаганда ва агитация бўлинмаларининг мудирлари, ўлка, область, округ партия комитетларининг, бир қанча шаҳар партия комитетларининг секретарлари, иттифоқдош ва автоном республикалар Министрлар Советлари Раисларининг ўринбосарлари, халқ депутатлари ўлка ва область Советлари ижроия комитетлари раисларининг ўринбосарларидан бир гуруписи, идеология муассасалари, оммавий ахборот воситаларининг ходимлари, олимлар, маданият арбоблари, касба союз ва комсомол органларининг, Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотини Бош сиёсий бошқармасининг вакиллари, Москва шаҳри ва Москва областининг идеология иши билан шуғулланувчи активлар қатнашмоқдалар.

Биринчи ахли М. С. Горбачев, В. В. Гришин, Г. С. Романов, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, Б. Н. Попов, марм, М. В. Зимикини, И. В. Капитунов, Е. К. Лигачев, К. В. Русаков, Н. И. Рижков ўртоқларини давомли қараклар билан кутиб олдилар.

Конференцияни КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимикини очди. У ўртоқ К. У. Черненконинг конференция қатнашчиларига йўллаган табриқномасини ўқиб эшиттирди. Табриқнома гулдурдош, давомли қараклар билан кутиб олди.

Ҳозир бўлган кишилар самийий кутиб олган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. С. Горбачев доклад қилди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Константин Устинович Черненконинг

конференция қатнашчиларига табриқномасида ривожланган социализмни такомиллаштиришнинг энг муҳим проблемаларига онд чуқур ва принципиал фикрлар айлалган, идеология фронтининг КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленуми қарорларидан келиб чиқадиган ҳамда ҳозирги пайтда ва кенг тарихий истиқбол ҳисобга олинган бош вазифалари таърифлаб берилган, деди докладчи. Биз шу фикрлар ва ҳулосаларга отишмай амал қилишимиз лозим.

Марказий Комитетининг июнь Пленуми нақадар ўз вақтида бўлган кенг миқёсдаги воқеа эканлиги ўтган бир ярим йил яққол кўрсатди. Бу Пленум идеология ишнинг биринчи ўринга чиқариб қўйиб, идеологияни тафаккур, ҳаракат ва тарбия соҳаси эканлиги кенг социал назар билан қарашни таъкидлаб, идеология ишнинг узок муддатли новаторлик концепциясини ишлаб чиқди, партиянинг ғойий турмушида янги саҳифа очди.

Ҳозир идеология ишнинг суръатини унинг самардорлигининг юксак социал меъзолари билан, мамлакатнинг умумий меҳнат мароми билан яна бир бор таққослаб кўрмоқ зарур.

Марказий Комитет ушбу конференциянинг ўтказилишини июнь Пленуми қарорларини баъжариш борасидаги ишнинг муайян марраси деб, партиянинг навбатдаги, XXVII съездида тайёргарликнинг муҳим бўлини деб баълади.

Жамиятимиз ғойи масъулиятли даврда илаб турибди. Утган йилларнинг беш якуни назарда тутилганда бўлса, партия билан халқ КПСС XXVI съезди йўлидан муттасил олға бориб, совет жамияти турмушининг ҳамма соҳаларини такомиллаштириш йўлидан, тинчлик ва тараққиёт йўлидан қосим йишчи билан одим ташламоқда, деб жуда аниқ-равшан айтиш мумкин.

Марказий Комитетнинг кейинги йилларда бўлиб ўтган Пленумлари олган томон қилаётган ҳаракатимизнинг стратегиясини конкретлаштирди ва уни ижодий ривожлантирди. Партиянинг ғойий воситалари ҳазинасига янги қонда ва ҳулосалар қўшилди.

Марказий Комитет, унинг ўртоқ К. У. Черненко бошчилигидаги Сиёсий бюроси Ватанимизнинг иқтисодий ва муудофа қудратини янада мустақамлаш мақсадида кўп қиррали назарий сиёсий ва ташкилотчилик ишларини олиб бормоқда. Бу иш коллективчилик ва халқ олдидаги юксак масъулият руҳи билан суғурилган.

Партия ташкилотларининг, давлат, совет ва ҳўжалик органларининг фаолиятида ишга реалистик, сергак ва ижодий ёндашш, камчиликларга нисбатан мурасасизлик руҳи тобора мустақам қарор топишмоқда. Ҳамма жойда тартиб, ушқоқлик, илтизомни қарор топтириш, бошқариш барча даражаларида кадрлар масъулиятини ошириш учун партия ривожлантирган кураш ёппасига маъқулланди.

Иқтисодий, социал, мафкуравий соҳалардаги бир қанча муҳим тадбирларнинг амалга оширилиши экономикадаги ноҳуш тенденцияни ўзгарттириш, унинг ўшш суръатларини жаддалаштириш имконини берди, мамлакатдаги маънавий — сиёсий муҳитга хайрли таъсир қилди. Натижада партиянинг обрў-эътибори янада баланд кўтарилди, унинг омма билан алоқаси мустақамланди.

Партия Марказий Комитети июнь Пленумининг йўл-йўриқларига амал қилиб, идеология фронтдаги ишларни ахволи учун партия комитетларига нисбатан талабчанлигини оширди, оммавий ахборот воситаларининг фаолиятини яхшилаш, ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш, меҳнаткашлар ўртасида ватанпарварлик ва атеистик ишларни қучайтириш ҳамда бир қанча бошқа ақтуал проблемаларга юзасидан зарур чораларни қўрди. Партия ташкилотлари ва муассасаларининг идеология фаолияти социал-иқтисодий вазифаларини амалга ошириш билан тодорлигини юксак социал меъзолари билан, мамлакатнинг умумий меҳнат мароми билан яна бир бор таққослаб кўрмоқ зарур.

Марказий Комитет ушбу конференциянинг ўтказилишини июнь Пленуми қарорларини баъжариш борасидаги ишнинг муайян марраси деб, партиянинг навбатдаги, XXVII съездида тайёргарликнинг муҳим бўлини деб баълади.

Жамиятимиз ғойи масъулиятли даврда илаб турибди. Утган йилларнинг беш якуни назарда тутилганда бўлса, партия билан халқ КПСС XXVI съезди йўлидан муттасил олға бориб, совет жамияти турмушининг ҳамма соҳаларини такомиллаштириш йўлидан, тинчлик ва тараққиёт йўлидан қосим йишчи билан одим ташламоқда, деб жуда аниқ-равшан айтиш мумкин.

Марказий Комитетнинг кейинги йилларда бўлиб ўтган Пленумлари олган томон қилаётган ҳаракатимизнинг стратегиясини конкретлаштирди ва уни ижодий ривожлантирди. Партиянинг ғойий воситалари ҳазинасига янги қонда ва ҳулосалар қўшилди.

Марказий Комитет, унинг ўртоқ К. У. Черненко бошчилигидаги Сиёсий бюроси Ватанимизнинг иқтисодий ва муудофа қудратини янада мустақамлаш мақсадида кўп қиррали назарий сиёсий ва ташкилотчилик ишларини олиб бормоқда. Бу иш коллективчилик ва халқ олдидаги юксак масъулият руҳи билан суғурилган.

Партия ташкилотларининг, давлат, совет ва ҳўжалик органларининг фаолиятида ишга реалистик, сергак ва ижодий ёндашш, камчиликларга нисбатан мурасасизлик руҳи тобора мустақам қарор топишмоқда. Ҳамма жойда тартиб, ушқоқлик, илтизомни қарор топтириш, бошқариш барча даражаларида кадрлар масъулиятини ошириш учун партия ривожлантирган кураш ёппасига маъқулланди.

Иқтисодий, социал, мафкуравий соҳалардаги бир қанча муҳим тадбирларнинг амалга оширилиши экономикадаги ноҳуш тенденцияни ўзгарттириш, унинг ўшш суръатларини жаддалаштириш имконини берди, мамлакатдаги маънавий — си

МУКОФОТ МУБОРАК

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ЯШОВЧИ КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА «ҚАҲРАМОН ОНА» УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ҳа ва ундан олтин бола туриб тарбияланган оналарга «Қаҳрамон она» ордени топширилиб, «Қаҳрамон она» унвони берилсин.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БЎИЧА

Абдиева Гулсин — уй бекаси, Паркент райони.
Абдуқадирова Зулфия — уй бекаси, Янгийул райони.
Абдумининова Жамила — уй бекаси, Паркент райони.
Аликулова Салима — уй бекаси, Бўстонлик райони.
Олихонова Қасият — уй бекаси, Наримонов шаҳри.
Амалбоева Буван — Галаба районидagi Киров номи

«Маданият» колхози аъзоси.
Жумакулова Марвуд — Чиноз районидagi «Москва» колхози аъзоси.

Жўраева Ириса — уй бекаси, Охангарон райони.
Дусматова Урин — уй бекаси, Паркент райони.
Қосимбекова Қўнтой — Чиноз районидagi Жамбул номи совхоз ишчиси.
Қашпаева Тўйчул — уй бекаси, Оржоникидзе райони.
Қорабоева Тўшбу — уй бекаси, Паркент райони.
Қўстобоева Жамол — Бўстонлик районидagi Ждано номи колхоз аъзоси.
Қўшматова Тоқина — уй бекаси, Охангарон райони.
Маматкулова Зарифа — уй бекаси, Наримонов шаҳри.
Маматова Саида — Бўна районидagi «Партия XX съезди» колхоз аъзоси.
Маметова Фатигул — Ўрта

Чирчиқ районидagi «Северний май» колхоз аъзоси.
Мансурова Ширинқон — уй бекаси, Янгийул райони.
Мирзабекова Гулсара — Галаба районидagi «Заря коммунизма» колхоз аъзоси.
Мирзакаримова Умрўно — уй бекаси, Бўстонлик райони.
Мумбеева Людмила Игоревна — Охангарон районидagi «Галлақудуқ» совхоз ишчиси.
Мухрабеева Малина — уй бекаси, Коммунист райони.
Ражабова Зайнаб — Бўна районидagi «Партия XX съезди» колхоз аъзоси.
Салбекова Бувина — уй бекаси, Бўстонлик райони.
Синак Фарзана Галавдинова — уй бекаси, Наримонов шаҳри.
Сиддиқова Париди — Янгийул районидagi «Комму-

низм» колхоз аъзоси.
Темирбоева Рухия — Паркент районидagi «Бўстон» совхоз ишчиси.
Темирова Замира — Янгийул районидagi Х. Турсунқулов номи колхоз аъзоси.
Тесова Нурлихон — Паркент районидagi «Партия XXVI съезди» совхоз ишчиси.
Тўйчиева Жамила — уй бекаси, Галаба райони.
Турсунбоева Саҳобат — уй бекаси, Бўстонлик райони.
Умарова Ширинқон — уй бекаси, Оққўрғон райони.
Хантова Халима — ишчи, Бўстонлик райони.
Шербаева Буолма — Оққўрғон районидagi Куйбисев номи колхоз аъзоси.
Эргашева Рихси — Бўстонлик районидagi «Ленинград» колхоз аъзоси.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси

К. ЧЕРНЕНКО.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари

Т. МЕНТЕШАВИЛИ.

Москва, Кремль.

22 ноябрь 1984 йил.

ЛАУРЕАТЛАРНИ ҚУТЛАЙМИЗ!

ТЕХНИКА БЎИЧА

НАЗАРОВ Бахтиёр — Асалари илларини ташишда қўлланадиган янги принцип ишлаб чиқиш, тадқиқ этиш ва жорий қилиш юзасидан ишлари учун.

БАУБЕКОВ Қўнатга, ВА-СИЛЬЕВ Анатолий Николаевич, **СОЛОВЬЕВ Николай** Александрович, **ТО-ЖИЕВА Ирина** Александровна — Ўзбекистон ССР энергетика министри-нинг иссиқлик электр станциялари ва қозонхоналари-дан чиқатган газлардан та-барри моддаларнинг рухсат этилган нормасин белгилаш юзасидан ишлаб чиққан та-дқиқлари учун.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БЎИЧА

КУКСИН Василий Геннадиевич — Тошкент шаҳар ижроия комитети трамвай-троллейбус бошқармаси-нинг троллейбус ҳайдовчиси.

КУПАЕВ Борис Бакирович — «Ташсельмаш» за-води 3-цехи тоқари.

ШОКIROВ Маълумат — «Электротрибор» заводи унвончи цехи йиғувчиси.

ҚУРБОНОВА Наргиза — «Ташпортмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси-нинг чевари.

АХМЕДОВ Бўрига — Бекобод районидagi Ле-нин номи колхоз комсомол-ешлар пахтачилик бригадаси бошлиғи.

ҚИШЛОҚ ҚУРИЛИШИ ҲАҚИДАГИ ЭНГ ЯХШИ АСАРЛАР УЧУН

Қишлоқ қурилишининг ёш ходимлари тўғрисида яратилган ва мукофотга та-всия этилган энг яхши ада-бий-бадний асарларини қўриб чиқиб, конкурс жюри-си қарор қилди.

РОМАН ВА ПОВЕСТЛАР УЧУН

Биринчи мукофот берил-мади.

Иккинчи мукофот Чиноз райони «Ленин байроғи» га-зетаси хатлар ва оммавий иш-лар бўлими мудири **У. АБ-ДУЛЛАЕВ**га «Ленин байроғи» газетасининг 1984 йил 18 сентябрь сонидagi эълон қилинган «Заимранинг ойдни йўли» очерки учун бе-рилсин.

Репортажлар учун муко-фот берилмади.

ЛАВҲАЛАР УЧУН

Биринчи мукофот Ўрта Чирчиқ район «Машғал» га-зетаси масъул секретари **С. АБДУЛЛАЕВ** ва район ра-дио эшитириш редактори **А. ТУРДИБЕКОВА**га «Маш-ғал» газетасининг 1983 йил 3 март сонидagi эълон қилин-ган «Оқ йўл, Шарифа» ла-вҳаси учун берилсин.

Биринчи мукофот берил-мади.

Иккинчи мукофот Чиноз райони «Ленин байроғи» га-зетаси хатлар ва оммавий иш-лар бўлими мудири **У. АБ-ДУЛЛАЕВ**га «Ленин байроғи» газетасининг 1984 йил 18 сентябрь сонидagi эълон қилинган «Заимранинг ойдни йўли» очерки учун бе-рилсин.

Репортажлар учун муко-фот берилмади.

ПЬЕСА, СЦЕНАРИЙ, ХИКОЯ, ПОЭМА, ШЕЪРЛАР ТУРКУМИ УЧУН

Биринчи мукофот **М. ҲАЙ-РУЛЛАЕВ**га Кўкон драма театри ва Фаргона област-ларидagi рус драма театри саҳнасида қўйилган «Ме-нинг бахтим» пьесаси учун берилсин.

Иккинчи мукофот **Н. БОН-ДАРЕНКО**га «Владимир ери-да» ҳужжатли ҳикоялари учун берилсин. («Сельская правда», 1983 йил 6 ва 9 ноябрь сонлари).

Учинчи мукофот — **Ш. НУРАЛИЕВ**га «Қурилишда аҳоли қалай» публицистик мақоласи учун («Шарқ юл-дузи», № 11, 1984 йил) бе-рилсин.

ҚЎШИҚЛАР ВА ШЕЪРЛАР УЧУН

Биринчи мукофот берил-мади.

Иккинчи мукофот мукофот **САИЕР**га «Музаффо фасл» китобида киритилган «Қўш-ним уй қўради» шеъ-ри, (Тошкент, Г. Ҳўлом но-ми нашриёт, 1983 йил), учун.

Ю. КОВАЛЕВАга — қишлоқ мелитораторлари ҳа-қидаги «Қаъда йўли» шеъ-ри учун («Звезда Востока», № 6, 1983 йил), берилсин.

ИККИ МАРТА СОЦИАЛИСТИК МЕХНАТ ҚАҲРАМОНИ ТУРСУНО ОХУНОВА НОМИДАГИ МУКОФОТ ЛАУРЕАТЛАРИ

Икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсун Охунова номидagi муко-фотга тақдим этилган муко-фотлаш, ёзувчилар, ишчи ва қишлоқ мухбирларининг ёш қишлоқ меҳнаткашлари ҳақидаги энг яхши газета материалларини қўриб чи-қиб, жюри қарор қилди.

ОЧЕРКЛАР УЧУН

Биринчи мукофот берил-мади.

Иккинчи мукофот Чиноз райони «Ленин байроғи» га-зетаси хатлар ва оммавий иш-лар бўлими мудири **У. АБ-ДУЛЛАЕВ**га «Ленин байроғи» газетасининг 1984 йил 18 сентябрь сонидagi эълон қилинган «Заимранинг ойдни йўли» очерки учун бе-рилсин.

Репортажлар учун муко-фот берилмади.

ЛАВҲАЛАР УЧУН

Биринчи мукофот Ўрта Чирчиқ район «Машғал» га-зетаси масъул секретари **С. АБДУЛЛАЕВ** ва район ра-дио эшитириш редактори **А. ТУРДИБЕКОВА**га «Маш-ғал» газетасининг 1983 йил 3 март сонидagi эълон қилин-ган «Оқ йўл, Шарифа» ла-вҳаси учун берилсин.

Биринчи мукофот берил-мади.

Иккинчи мукофот Чиноз райони «Ленин байроғи» га-зетаси хатлар ва оммавий иш-лар бўлими мудири **У. АБ-ДУЛЛАЕВ**га «Ленин байроғи» газетасининг 1984 йил 18 сентябрь сонидagi эълон қилинган «Заимранинг ойдни йўли» очерки учун бе-рилсин.

Репортажлар учун муко-фот берилмади.

ШОНЛИ ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, респу-блика Олий Совети Президи-уми ва Министрлар Совети Ўзбекистон ССР ва Ўзбеки-стон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллиғи шарафига 9 декабрь кун-и қабул маросими ўтказил-ди.

Қабул маросимда КПСС Марказий Комитети Сийёси бюросининг аъзоси, РСФСР Министрлар Советининг Раиси В. И. Воронин, юбилей тантаналарида қат-нашнинг учун Тошкентга кел-ган бошқа делегацияларнинг бошлиқлари ҳозир бўлдилар. (ЎЗАТА).

ЎРТА ОСИЁДА БИРИНЧИ

Иссиқлик электр станция-ларида сувнинг кўп мақсад-ли равишда ишлатилиши

ҳақда бўлган керак. Қоқон-халма байланилиб, буга ай-ланганларини олиб ҳаёт қу-дирати генераторларини ҳа-ракат келтирди. Бундан эса нур ҳосил бўлади. Стан-ция машина-ускуналарининг иш жараёнида қизиб кетмас-лиги учун ҳам сувдан фой-даланилади. Ҳарорати анча баланд бўлган сувни сову-тиб қайта ишлатиш учун ба-хайбат бўйсаксимон қурил-ма — градиент қурилади. Мингала, нуб метр ҳажми, баландлиги ўнлаш метр бў-ладиган бу ишхоналар му-раккаб бўлиб, қуришни ан-ча вақт ва маблағ талаб қи-лади. Айримлари олдига йи-лаб қурилади, айниқса, унинг сифати, пухта бўлишига алоҳида эътибор берилади. Барпо этишда арзimasидек ту-юлган камчилиги ҳам ёмон оқибатларга олиб келиши мумкин.

Шунинг учун ҳам унинг ҳар бир метри нихоятда эҳ-тиёткорлик билан қурилади, бир неча бор мутахассислар-нинг текшируви, назоратини ўтказилади. Бу, албатта кўп вақт олади, лекин унинг шу вақтгача бошқа чораси йўқ эди. Мутахассислар кўп ва машаққатли излашлардан сўнг бундай ишхоналарни ишлаб чиқариш. Ҳозирги вақтда Тошкент давлат рай-он электр станциясида ўнла-ган градиент шў йиғи усул ас-сида қурилмади.

Ихлат темир-бетон ко-биғли градиент комплекс-сиралувчи опалубадан фой-даланиш йўли билан бунёд этилган. Ҳозирча Ўрта Осиёда биринчи марта қў-лланаётган бундай опалуба Бутуниттифок «Гидроспец-строй» бирлашмаси коллек-тив томонидан яратилиб, тайёрланган. Ундан фойда-ланиш иш суръатини беқис-с

СИРДАРЁ ОБЛАСТИ ПАХТАКОРЛАРИНИНГ РАПОРТИ

Қўриқ Сирдарё област-ининг қишлоқ ҳўжалик ме-хнатчилари КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Ком-партиясининг XX съезди қарорларини амалга оши-ра бориб, КПСС Марказий Ко-митети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ К. У. Черне-конинг қишлоқ ҳўжалик ма-салалари юзасидан берган йўл-йўриқларини бажара бо-риб, гоят мураккаб об-ҳаво шартларида пахта тайёр-лаш планини 7 декабрь кун-и бажардилар. Тайёрлов пунктларига 425 минг тон-надан кўпроқ «оқ олтин» етказиб берилди, тайёрлан-ган пахтанинг 234 минг тон-наси машиналар билан те-рилди.

56 колхоз ва совхоз, 228 бўлиқ, 1756 бригада пахта-корлари юксак натижаларга эришиб, ҳозир социалистик мажбурият ҳисобига пахта тоширмоқдалар.

Ворошилов районидagi Кўйбисев номи, Карл Маркс номи, Свердлов но-ми, «Қизил Октябрь», «Ко-ммунизм», Гулистон райони-дagi «Октябрь», «Қизил тоғ», Бойвут районидagi «Комму-низм», Сирдарё районидagi «Ўзбекистон», «Ленинград» колхозлари, «1 Май» номи,

Рудкий номи, Пушкин но-ми, «Малик» совхозлари, «Фарғона» ва «Бойвут сов-хоз-техникумлари ва бир қанча бошқа ҳўжаликлар ҳар гектар ердан 33—42 цент-нердан пахта йиғиштириб олдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, рес-публика Олий Совети Пре-зидиуми ва Министрлар Со-ветининг Мурожаатномаси пахта териш кампаниясининг якунловчи босқичида го-ят эър сафарбар етвчиллик аҳамиятига эга бўлди. Бу Мурожаатнома пахтакорлар ўртасида партиянинг-ташхи-лий ва сийёси-тарбиявий иш-ни кенг авж олдиришга ёр-дам берди.

Сирдарё областининг ме-хнатчилари дош, сабзавот, картошка, полиз маҳсулот-лари, шилла тайёрлаш юза-сидан беш йилликнинг тўрт йили илаларини муваффа-қиятли бажардилар. Чорва-чилик маҳсулотларини тай-ёрлаш илдам суръатлар бил-лан олиб боришмоқда.

Ҳозир Сирдарё области қишлоқ ҳўжалик меҳнатчи-лари ҳамма жойда 1985 йил ҳосили учун кузги-қашки ишларни қучайтириб юбо-ридилар, чорва қишлови уш-қоқлик билан ўтказилмоқда.

Жуманнўз ЖАББОРОВ.

НАВҚИРОН ЁШИНГ БИЛАН

Ўзбекистон, оғушинда нурли байрамдир бугун, Неча қардош, неча жондош дўстларинг жамдир бугун.

Янгра карнай, янгра сурнай,

сайрағил олтин рубоб. Бахт қўйини оламга қалча аймагай, қалдир бугун. Қўқсини оғушбога очиниш марварид қоналарин. Лолагун атлас хўбоналарида қўқламдир бугун.

Эй гўзал, хушрў санам, бўстонини шодмон сарй қил, Бахтиёр даврон аро энг муътабар дамдир бугун.

Тоғларининг савлатида ушторлик невази, Девизу дарёларинда мавнаи замзамдир бугун. Тўрт фасл тўрт хил жиловсин

яйратибдир тўрт тараф, Хар бир қўзларга оро, дилга малҳамдир бугун. Оқ сахар, оқ пахтазордан қайтди қўп лоқилларинг, Мард йигит, ҳур қилларинг

сафларда ўқтамдир бугун. Навқирон ёшинг муборак эй дўр, обод элим, Мангу бахт, мангу севинчлар

сента ҳамдамдир бугун. Барқ урғиб водийларинг, жаннат бўлидир боғларинг,

Нурли чеханг қолмда ой ҳам сўнник шамдир бугун.

Жуманнўз ЖАББОРОВ.

НАВНИЙ НОМИ

ТЕАТРДАГИ СПЕКТАКЛДА

КПСС Марказий Комитети Сийёси бюросининг аъзоси, РСФСР Министрлар Со-ветининг Раиси В. И. Воронин 9 декабрь кечкурун Алишер Навоий номида Ўз-бекистон ССР Давлат ака-демик Катта театрида қўрсатилган «Туман» спектак-лини томоша қилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг би-ринчи секретари И. В. Ус-монжўнаев, Ўзбекистон Ко-мпартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка қандидатлари театрга ўртоқ В. И. Воронин билан бирга бўлдилар.

(ЎЗАТА).

КОММУНИСТИК РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Коммунистик район пар-тия комитетининг бўлиб ў-тган пленумида ташкилий масала қўриб чиқилди.

И. И. Салимов бошқа иш-га ўтганлиги муносабати билан пленум уш район пар-тия комитетининг иккинчи секретари ва бюро аъзоси вазифаларидан озод этди.

Илгари Коммунистик рай-онидagi «Провод» колхоз раиси вазифасида ишлаб келган А. Н. Нишоналиев район- партия комитетининг бюро аъзоси ва иккинчи сек-ретари этиб сайланди.

«ТАБИАТНИ АРДОҚЛАЙЛИК!» КОНКУРСИ ҒОЛИБЛАРИ

Ўзбекистон ССР табиятни муҳофаза қилиш жамияти Тошкент об-ласт бўлими ва Тошкент об-ласт журналист-лар ташкилоти Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компар-тиясининг 60 йиллиғи шара-фига ўтказилган «Табиятни ардоқлайлик!» конкурсига якун ясалдилар.

Иккинчи «Ташкентская правда» газетасининг биринчи даража-ли диплом ва пул муко-фоти билан «Тошкент ха-қиқати» газетаси редакция-сини иккинчи даража-ли дип-лом ва пул мукофоти бил-ди, «Тошкент радиоси Тошкент шаҳри ва Тошкент об-ласт учун эшиттиришлар бош редакциясининг редак-тори Т. Сиротнича берилди.

Шаҳар райони, қўптарак-ли газеталар редакциялари ўртасидagi конкурда Бўстон-лик район «Коммунизм учун», Олмалик шаҳар «Алмаликнинг рабоби» га-зеталари биринчи даража-ли диплом ва пул мукофотига сазовор бўлдилар.

Пискент район «Меҳнат байроғи», Калинин район «Ленинчи» газеталари иккин-чи даража-ли диплом ва пул мукофоти, Оржоникидзе район «Коммунизм тоғи» газетаси учинчи даража-ли диплом ва пул мукофоти бил-лан тақдирландилар.

Фотомуҳбирлар ва фото-

ҳаваскорлар ўртасидagi кон-курсда ғолиб чиққанлиги учун биринчи даража-ли дип-лом ва пул мукофоти бил-ди «Ташкентская правда» га-зетасининг штатсиз фотому-бири Э. Нурдодов ҳамда «Тошкент ҳақиқати» га-зетасининг штатсиз мухбири А. Абалаева, иккинчи даража-ли диплом ва пул мукофот-лари «Тошкент ҳақиқати» га-зетасининг фотомухбири В. Портнов ва фотохаваскор В. Таранга учинчи даража-ли диплом ва пул мукофот-лари «Тошкент ҳақиқати» га-зетасининг штатсиз мухбири М. Нурдодов, Калинин район «Ленинчи» газетаси-нинг фотомухбири М. Да-минов, Бўстонлик район «Коммунизм учун» газетаси-нинг фотомухбири В. Ки-рилловларга берилди.

«Тошкент ҳақиқати» га-зетаси масъул секретари-нинг ўринбосари Н. Ҳикма-туллаев, «Ташкентская прав-да» газетаси масъул секре-тарининг ўринбосари В. Си-яниги, «Тошкент ҳақиқати» газетасининг мухбири А. Фу-ломонов, Ўзбекистон радиоси Тошкент шаҳри ва Тошкент об-ласт учун эшиттиришлар бош редакциясининг редак-тори Т. Боровикова, ўрмон-чилик илмий текшириш ин-ститутини бўлим мудири К. С. Ботман, «Ленинчи» газетаси-нинг штатсиз мухбири Ф. Абдуллаевлар табиятни муҳофаза қилиш жамияти-нинг фахрий ёрликлари ва пул мукофотлари билан тақ-дирландилар.

ЧЕТ ЭЛ ЯНГИЛИКЛАРИ

Ф. КАСТРОНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ГАВАН. Куба Компар-тияси Марказий Комитети-нинг биринчи секретари, республика Давлат Кенгаши ва Министрлар Советининг Раиси Фидель Кастро ўрта мактаблар ўқувчилари фе-дерациясининг 6-съезди ёпи-лиш пайтида нутқ сўзлади. Куба Коммунист партияси билан ҳўкумати ер кўрмас-лиги қўлига рақобатда, шу жумладан Марказий Америкада АҚШ империа-лизмининг айби билан ҳал-қаро вазиятда вуқудга кел-ган кескинлигини қамайти-

риш учун бутун қуч-байра-ларни ишга солмоқда, деб уқтирди у. Шу билан бирга революция қалба-ла-рини ва мамлакат мустақил-лигини макнор, қудратли душман — АҚШ империа-лизмидан ҳўмоқ қилишга тайёр бўлиб туриш керак.

Фидель Кастро социализм йўлини очган, фашизмни тор-моқ этган ва ҳозир дунёдаги энг ривожланган қучли дав-латлардан бири бўлиб тур-ган Совет Иттифоқи Кубага бераётган ёрдами ва мадд-нинг муҳимлигини уқтириб

унинг БМТ қароргоҳида тарқатилган мактубида.

Мактубда мустамлакачи-ликнинг анъани қобити — очлик ва камбағаллигини ту-гаттиш, ҳар қандай қўриш-даги ирчилик ва иркий камситишга батамом барҳам бериш зарурлиғи уқтирилади, барча давлатлар инсон ҳўқуқлари ҳалқаро фактла-лар ва иркий камситиш-нинг ҳамма шакллариини ту-гаттиш тўғрисидаги ҳалқаро конвенцияни ҳеч кечинтир-май ратификация қилиши лозимлиги қайд этилади.

ФАШИСТ ГАЗАНДАЛАРИНГ ИҒВОГАРЛИК ҚИЛМИШИ

ПАРИЖ. Францияда со-вет адабиёти ва санъати асарларини тарқатиш билан шуғулланувчи итхисошлар-тирилган «Глоб» магазини ва қарши фашист газандалар иғвогарлик ҳаракати қилди-лар.

Улар ниқоб остида мага-зин биносига бостириб ки-риб, китоб ва журналларни ерга улоқтиришга ва оёқ-ости қилишга киришилди. Советларга қарши уштин-рилганлиги аққол қўриниб турган бу ур-йиқитини тўхта-тишга иттилаган магазин ҳо-димларига дўқ-пўпса қи-

лди.

Термоядро уруши хавфи АҚШдан чиқмоқда, деди Фидель Кастро, чуқури уруш социализм гоёсининг ўзига зиддир. Шу босдан СССР, Куба ва бошқа қардош мам-лакатлар урушга тайёргар-лик поёисига қарши чиқ-моқдалар, ажал келтирувчи қуроллар йўқ қилиб ташла-ниш талаб қилмоқдалар. Аммо бизнинг АҚШ ва унинг иттифоқчилари агрес-сия ҳаракатларидан ҳўмоқ-ланишга тайёргарлик қўриш-дан бошқа ёлқимиз йўқ.

«КЎКАТПАРВАРЛАР»

ПАРТИЯНИНГ СЪЕЗДИ ТУГАДИ

ванчиларнинг «ушмала-ри» активлашганлиги ва Бонинг расмий доиралари уларни қўллаб-қувватла-ганлиги қораланди.

Партия правленисининг доқладига ҳам, шунингдек шу доқладнинг муқоамаси пайтида ҳам «кўкатпарвар-лар»нинг парламентдаги иттифоқчилари тўғрисидаги ва аввало социал демокра-тик партияга муносабат ҳа-қидаги масала катта ўрин

олиди. Шу масалалар юзаси-дан қабул қилинган резолю-цияда социал демократлар «кўкатпарварлар»нинг бир қанча муҳим талабларини қабул қилмастлиги уларни келажикда бу партия билан ҳўкумат коалициясида қатнашмайдилар, дейилди. Партия правленисини парла-ментдан ташқаридagi қучлар билан ҳамкорлик қилишга асосий эътибор беришни та-всия этиди. (ТАСС).

ЎЗГАР

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» РЕДАКЦИЯСИ ХУЗУРИДАГИ ЖАМОАТЧИ
ЧОРВАЧИЛИК СОВЕТНИНГ МАХСУС ГАЗЕТАСИ № 7 (27)

АГАР НИШХУРДАГА ЧИҚМАСИН ДЕСАНГИЗ

МУТАХАССИС МАСЛАҲАТИ

Айни кунларда мавжуд ем-хашакларни тўғри ҳисоб-китоб қилиб, аниқ рақсон асосида сарфлаш мумкин. Бу жамғарилган озуқалардан самарали фойдаланиш имконини беради. Қарда бу нишхун йўлга қўйилмаган бўлса, ем-хашак нотўғри сарфланса, ўша ерда моллар маҳсулдорлиги кескин пасайиб кетади. Шунинг учун биринчи гада дағал озуқаларни молларга албатта, майдалаб едириб керак. Шунда озуқа ортинча исроф бўлмайди, нишхурда чиқмайди. Бу 30—40 процент дағал хашакни тежаш имконини беради. Ем-хашакни буғлаб, турли витаминлар билан бойитиб, аралашма ҳолида қорамолларга бериш уларнинг тўйимлигини 1,5—2 баравар оширади.

Дағал хашакларни буғлаш учун турли махсус қопқоқли идишлардан фойдаланиш керак. Бу идишларда майдаланган хашак 20—30 сантиметр қалинликда солинад. Бир куб метр хашакдан майдаланган хашак 200—300 литр сувда намланган. Яхшилаб пресслангач, идишнинг қопқоғи берилганди. Бу ерда 30—40 минут давомида буғланади. Буғланган озуқани орадан уч-тўрт соат ўтгач (сувгач) молларга едириб бериш мумкин. Озуқа шўр сувга аралаштирилса, унинг ҳушхўрлиги янада ошади. Бунда 100 килограмм хашак ҳисобига 1—1,5 килограмм туз сарфлаш мақсадга мувофиқдир.

Катта молга бир суткада 10—12 килограмм буғлатилган аралашма бериш мумкин.

Майдаланган сомонга озуқа уни, кунжар, дон чиқиндилари ва бошқа концентрат озуқа турлари қўшилса, унинг тўйимлиги, ҳушхўрлиги янада юқори бўлади.

Қишлоб даврида дағал озуқаларни қимёвий усулда қайта ишлаш уларни молларга едиринишга тайёрлашнинг энг қулай усулидир. Бундай усулда тайёрланган аралашманинг тўйимлиги ва ҳазми бўлиши 1,5—2 баравар ошади. Масалан, илпор билан қайта ишланган сомоннинг таркибидаги углеводлар 65—70 процентга қўйиб, бир килограмм сомон 0,5 озуқа бирлигига тенглашади. Натрий сульфид билан сомонни қайта ишлагандан олдин илпор билан аралаштирилиб, сунгра идишга солинад. Орадан 6—8 соат ўтгач бу аралашмани молларга едириб бериш мумкин. Бундай усулда бир центнер сомонни қайта ишлаш учун 100 литр сувга тўрт килограмм натрий сульфид қўйилса kifой.

Қиш даврида бўғоз ситир ва гунажларнинг туғишдан икки ой олдин алоҳида гуруҳларга ажратиб витаминга бой тўйимли озуқалар билан боқиб керак. Улар парварини қилинган хоналарнинг поллари куруқ бўлиши шарт. Сунгра 10—12 даража иситиб бериш керак. Бу ситирларнинг нормал ҳолда сақланишини, бузоқнинг соғлом туғилишини таъминлайдиган муҳим омидир.

Янги туққан ситирларнинг сифати ва тўйимли озуқалар билан боқиб ҳамда беш-олти кун суткасига тўрт мартаба соғиб керак. Бу ситирларнинг елинини касалланишдан сақлайди. Ситир туққан саккиз кундан сўнг нормал рақсон асосида парварин қилиш мумкин. Бу даврда уларнинг елинида сут қолдирмай яхшилаб соғиб, маҳсулдорлигини оширишда катта аҳамиятга эга.

Қишлоб даврида ҳар бир талбирини ўз вақтида бақариш керак. Акс ҳолда бақаран ариманган бўлиб туюқлар илпор-чиллар ҳам моллар маҳсулдорлигини кескин тушиб кетишига ва бошқа ёмон оқибатларга сабаб бўлиши мумкин. Масалан, ситирларни албатта ҳар кун икки-уч соат яйратиб керак. Озуқаларнинг сифатида аҳамиятнинг қулайтириш лозим. Тажрибали чорвадорлар мавжуд озуқаларни қорамолларга аниқ график асосида бериш, уларнинг маҳсулдорлигини янада кўтариб боришаптир. Чунки ситирларга емишни уларнинг иштаҳаси ва талабига қараб берганда озуқа илпор-чиллар чиқмайди. Масалан, лавлагини ситирларга кунинг охирида бериш мақсадга мувофиқдир. Чунки уни қорамоллар тезда ёб тугатмайди. Бир сўз билан айтганда чорва қишлоқнинг муваффақиятини ўтказиш учун ҳар бир талбирини ўз вақтида ва сифатли бақариш керак.

Б. ЖЕРДЕВ, област қишлоқ хўжалик бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

РЕДАКТОР КОЛОНКАСИ

БОШ ОМИЛ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўрғок К. У. Черненко КПСС Марказий Комитетининг октябр Пленумида «хўзир чорва қишлови муваффақиятли ўтказилиши таъминлаш, чорвачилик маҳсулотларини еттиштириш ва тайёрлашда асосий пайдарпай қўймаслик учун ҳамма имкониятлардан фойдаланиш жуда муҳимдир. Бу деб алоҳида уқтирд. Бу маъсуллик вазифини диддан қис ўтган областнинг чорвачиларини қиш даврида ҳам қорамоллар маҳсулдорлигини ошириш, сут соғиб олишни қўлайтириш, насл олишни яхшилаш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Қорамолларни мўл ва сифатли ем-хашак билан боқиб қишлоқнинг муваффақиятини ўтказишнинг асосидир. Бу йил областимизда озуқа экинларидан мўл ҳосил олинди. Айни кунларда мавжуд озуқа турларини тежаб-тергаб сарфлаш, унинг ҳар килограмми ҳисобига кўпроқ маҳсулот олиниши эришиш керак. Бунинг учун ем-хашакларни майдалаб, қайта ишлаб молларга едириб лозим. Шу мақсадда озуқа цехларининг, уларда хизмат қилуватган машина-механизмлар қувватидан тўйимли, фойдаланишнинг, молларга берилаётган озуқаларнинг тўйимли, ҳушхўр бўлишини таъминлаш мумкин.

Областда бу борада катта ютуқларга эришганда хўжаликлар кўп. Тошкент райониди Охунбобоев номи, Ормоникдиз райониди «Коммунист», Бекобод райониди Ленин номи колхозларини бунга мисол қилиб кўрсатиш мумкин. Бу хўжаликларда оз сарф-ҳарajat билан мўл чорвачилик маҳсулотларини еттиштиришда катта тажриба тўпланган.

Афсуски, ҳамма ерда ҳам қишлоқ муваффақиятини ўтати, деб бўлмайди. Қўлгина хўжаликларда ҳалигача чорвачилик фермалари ва комплекслари қишлоқга тайёрланмаган. Озуқа цехлари бекор турибди. Ем-хашаклар қайта ишланмасдан молларга едирилмоқда. Бунга чек қўйиш керак. Ҳамма ерда илпорлар тажрибасини қўллаб, қишлоқнинг намунали ўтказишга эришайлик. Ана шундагина илпорлар натижалар салмоқли бўлади.

ОЗУҚА ЦЕХЛАРИ ҚУВВАТИДАН ТўЛА ФОЙДАЛАНАЙЛИК

ТўХТОВСИЗ, УНУМЛИ

ОРЖОНИКИДЗЕ райониди «Коммунист» колхоз чорвадорлари қишлоқнинг яхши кўрсаткичлари билан боқиб хўжаликда икки имкониятларини ишга солиш ҳисобига моллар маҳсулдорлигини кўтарилиб боришти. Айни пайтда колхозда кунига 2,1—2,2 тонна сут соғиб олинмоқда. Бу ўтган йилнинг шу давридан анча кўпдир. Энг муҳими маҳсулот сифати юқори бўлаптир. Давлатга сотилаётган сутнинг ёғлилик даражаси 4,0—4,2 процентни ташкил этмоқда. Бу ютуқларнинг бош омил колхозда мустақам озуқа базаси яратилганлигидир.

Колхозда ҳар бир килограмм озуқа тежаб-тергаб сарфланмоқда. Албатта, бу хўжаликда қорамолларга кам емиш берилиб, тежамкорлиқ қилинипти, дейилгани эмас. Аксинча, ферма ходимлари ҳар бир килограмм озуқа ҳисобига кўпроқ маҳсулот олиш учун қулайлашмоқдалар. Асосий озуқа маҳсулотларидан таъшири бис сабаб, орадан кўп ўтмай бу тажриба хўжаликда қўлланила бошланди. Бу янги усул концентрат озуқа тўйимлигини бир ярим баравар

лашмани қорамоллар иштаҳа билан истеъмол қилади. Хўжаликда соғин ситирлар учун тайёрланган «ата-ла» ҳам диққатга сазовор. АЗМ-0,8 агрегатиди концентрат озуқа маҳсулоти реңит асосида маълум миқдорда бошқа витаминли моддалар солиниб, яхшилаб аралаштирилган молларга берилади. Айни кунларда фермада 2 та АЗМ-0,8 агрегати юқори унум билан ишлатилмоқда. Яқин кунлар ичида унинг ана шундай агрегат ҳам ишга туширилади. Шунда барча қорамоллар витаминли суюқ аралашма билан таъминланади.

Хўжалик чорвадорлари ва мутахассислари янги-янги имкониятларни қидириб топиб ишга солмоқдалар. Бош зоотехник С. Саидмуров янгида Коммунист райониди «Политотдел» колхозиди бўлиб ўтган чорвадорлар семинарида аниқти ёрдамида концентрат озуқа ишлаб чиқаришни ўрганиб келди. Орадан кўп ўтмай бу тажриба хўжаликда қўлланила бошланди. Бу янги усул концентрат озуқа тўйимлигини бир ярим баравар

оширади. Агар бир килограмм концентрат озуқадиди 0,9 озуқа бирлиги, 100 грамм протеин бўлса беш литр аниқти ёрдамида тайёрланган аралашмада 1,5 озуқа бирлиги ва 400 грамм протеин сақлаб қолинади. — Соғин ситирлардан мўл ва серқаймоқ сут соғиб олиш имкониди, уларни тўйимли рақсон асосида боқинида соғувчи ва молбоқарларимизнинг катта ҳиссаси бор, — дейди ферма мудириси Носир Одилов. — Масалан, тажрибали соғувчи Рохат опа Ғофурбекова ҳозир етмиш ёшда. Опанинг бутун умри ферма билан боғлиқ. Айни кунларда ҳам у фидоқорона меҳнат қилмоқда. Рохат опа Оқтўб. Революцияси, Меҳнат Қизил Байроқ орденлари «Меҳнатда ўрнат қўрсатилгани учун» медали ишондоридир. Ўтган ўй бир ойда у қарамониди ҳар беш соғин ситирдан 3500 килограммдан сут соғиб олди. У ўз тажрибаларини шогирдларига сиддиқдан ўргатиб келаптир.

Муктаба Салимова, Тожиқон Ахмедова, Моҳира Ғофурбекова сингари соғувчи-

лар ҳам юқори натижаларга эришмоқдалар. Муслим Раҳмонов, Шухрат Умаров ва бошқа қишлоқ чорвадорлари маҳсулдорлигини оширишда катта ҳисса қўйишти.

Хўжаликда ситирлардан мўл сут соғиб олишда ва ёғлигини систематик ишлатилган (НБС) соғиб апаратлари қўл келаптир. Колхозда ҳозир барча ситирлар ана шу апаратлар ёрдамида соғилмоқда.

«Госкомсельхозтехника» район бирлашмаси ишчи-хизматчилари ёрдамида колхозда янги МХУ-85 маркали совуши машинаси ва ОПФ-1 маркали сут совуши механизми ишга туширилди. Янги йилдан бошлаб бу машиналар ёрдамида сут 10 даражага совутилади. Бу эса колхозга сутни шу ернинг ўзиди тайёрловчиларга сотиш имконини беради. Ана шундай сутнинг ҳар тонна-сидан колхоз 10 сумдан қўшимча даромад қўради.

А. РАЖАБОВ, район чорвачилик илмий-тадқиқот институтининг механика лабораторияси мудир.

Суратда: (ўнгдан) Тошкент райониди Охунбобоев номи колхоз озуқа цехи бошлиғи Р. Қосимов ва ферма мудириси М. Тожиқон ўрғоклар озуқа сифатини кўздан кечиришти.

ТАЖРИБАЛАРИМИЗНИ ЎРТОҚЛАШМИЗ

ЕМИШГА ЯРАША

КОЛХОЗИМИЗДА 1984—1985 йил қишлоғиди пухта тайёрларлик қўрилди. Барча чорвачилик комплекслари, бузоқоналар сифатли реолит қилинди. Озуқа цехи ва ундиди барча машина-механизмлар яхши соғланди. Энг муҳими озуқадорларимиз баракали меҳнат қилдилар.

Ерларимизнинг асосий қисми қўшмағалли бўлишига қарамастан озуқа экинлариди мўл ҳосил еттиштириди. Ҳар гектар ердан 170 центнердан ошди беда пичани жамғарилди. 700 тонна сенаж бостирилди. 30 тоннадан ортиқ витаминли ўт уни ишлаб чиқарилди.

Маккажўхориқорлар и м и з ҳам яхши натижаларга эришдилар. Бу йил биз бир майдондан икки марта ҳосил олдик. Ерларимиз қўшмағал бўлганлиги учун маккажўхори тез илшиб етлади. Ҳосилдорлик ҳам шунга яраша. Масалан, июль ойида силос ўрмига киришиб, ҳар гектар ердан 300 центнердан маккажўхори кўпоқиси янгиштириб олдик. Тезда бу майдонлар шудорланиб, қайтадан маккажўхори экиди. Кеч қузда бу ерлардан яна 180 центнердан ҳосил олдинди. Бу бизга хандақларга 1500 тонна силос бостириш имконини берди. Бундан ташқари, 170 тонна табий ўт пичани, 1330 тонна сомон ва бошқа дағал озуқалар жамғарилди.

Бир сўз билан айтганда озуқа базамиз мустақам. Шунинг учун ҳам қорамоллар тўйимли рақсон асосида парварин қилинмоқда. Масалан, айни кунларда соғин ситирларга бир суткада 25 килограмм силос, 20 килограмм сенаж, 4 килограмм беда пичани, бир килограмм сомон ва 4 килограмм концентрат озуқа берилмоқда. Бу 16 озуқа бирлигига тенгдир. Сут соғиб олиш ҳам шунга яраша юқори бўлапти. Кунига ҳар беш қорамолдан 8—10 килограмм сут соғиб олишмоқда. Мавжуд ем-хашакларнинг ҳаммаси озуқа цехиди қайта ишланиб, сунгра молларга едирилаётганлиги тўғрисида қишлоқда, қишлоқда.

Қорамоллар маҳсулдорли-

гини ошириш ҳисобига сут, гўшт еттиштириш кескин кўпайди. Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан хўжаликда анчагина кўп маҳсулот еттиштирилди. Давлатга гўшт сотиш бўйича белги-ланган йиллик план бақарилади. Гўшнга топширилган ҳар бир қорамол 410 килограммдан тош босди. Сут топшириш бўйича ўй бир ойлик план ҳам ошириб бақарилиди. Биз ҳамма соҳада маҳсулот еттиштиришни қўлайтириш билан биргаликда сифатининг юқори бўлиши учун курашялмиз. Масалан, айни кунларда қабул пунктларига топширилаётган сутнинг ёғлилик даражаси 3,8—3,9 процентни ташкил этаптир.

Бу муваффақиятларда иш-и бир маромда ташкил этаётган сут-товар фермаси ходимларининг ҳиссаси салмоқлидир. Бизда ўз касбининг усталари кўплаб топилади. Колхоз бўйича ҳар йили ситирлардан ўртача 3430—3440 килограммдан сут соғиб олинаётганлиги шундан дидир. Илгор сут соғувчиларимиз Хадия Идрисова, Хайрия Аббосова, Воҳида Аббосовалар эса қарамонлариди гувоҳларининг ҳар бириди 4—5 минг килограммга етгандай серқаймоқ сут соғиб олинмоқдалар. Улардан ўрнат олаётган бошқа соғувчиларимиз ҳам яхши натижаларга эришмоқдалар. Турсубой Хидиров, Алимкул Шоимирзаев, Ада Чини тошев сингари бурдоқдорларимиз қорамолларни юқори сезималликда гўшнга топширилишини таъминламоқдалар.

Фермаимизда чорвадорларнинг илгор мактаби ташкил этилган. Бу ерда илгор сут соғувчиларимиз, молбоқарларимиз ўзларининг тажрибалари билан ўртоқлашадилар. Мутахассислар эса фан-техника янгиликлар билан чорвадорларни таништиришад. Айни кунларда мавжуд ем-хашакдан тежаб-тергаб фойдаланиш бўйича махсус семинар ўтказилди.

Колхозимизда наслчиллик ишлари ҳам яхши йўлга қўйилган. Бузоқ оғли йилдан-йилга қўлайиб боришти. Масалан, бу йил ҳар 100 бош

Суратда: Калинин райониди «Москва» колхозиди сут-товар фермасиди силосни механизация ёрдамида ортиш пайти.

А. Мальцев фотолари.

ситирдан 92 тадан бузоқ олиниши мўлжалланмиш. Ҳа-демай бу топшириқ бақарилади. Бунда осеменовларимиз Раиса Бабинанининг хизматлари каттадир. У 100 процент ситирларни сунтий усулда урчишмоқда. Ҳар бир ситирнинг қачон урчишгани, туғиш вақтини алоҳида дафтарга қайд қилиб боради. Натижада бирорта ҳам ситирининг қисир қолганига йўл қўйилмапти. Шунингдек, Р. Бабинина бўзоқ молларни сифатли парварин қилишни ҳам назорат қилиб борапти. Чунки бўзоқ ситир ва гунажлар қанчалик яхши парварин қилинса, улардан шунчаки соғлом бузоқ олинади. Колхозимизда соғин ситирлар подаси ўзимида еттиштирилган юқори маҳсул-ли гунажлар ҳисобига тўлдирилди борилади. Шунинг учун айни кунларда соғин

ситирларнинг 95 процентни районлаштирилган қорамол-золидир. Биз тугилган бузоқларнинг соғлом парваринлашга катта аҳамият бераётимиз. Аниқса, ҳозирги қиш кунлариди бузоқоналарни иссиқ сақлашга, уларнинг тағдирини куруқ бўлишига эришялмиз. Бу ишларни тажрибали бузоқ-боқарларимиз Нина Нанина ва Боқия Аббосовалар бақаришмоқда.

Чорвачиликда майда-чуйда иш йўқ. Фермадаги ҳар бир мутахассис, чорвадор, озуқа-ҳар маъсулларини ҳис қилиб, топширилган ишни ўз вақтида, сиддиқдан бақарса соғин ситирлар ва қорамоллар маҳсулдорлигини қиш даврида ҳам юқори бўлиши таъминланади.

А. ХОЛТОВЕВ, Пискент райониди Калинин номи колхоз бош зоотехниги.

ИШ юзасидан кўплаб чорвачилик фермалариди бўлганлар. Уларда мен уч-ратган ускуна ва механизмлар қанчадан-қанча. Аммо ҳали ҳеч бир жойда ишлаб турган сут узатиш механизми кўрилмади. Тўғри, айрим чорвачилик комплексларида ўрнатиб қўйилган сут узаткич кувурлари бор. Лекин мутасаддиҳар ҳар вақт турли сабабларга қўра уларни ишлатолмасликларини айтишган.

Бироқ, механизм соғувчиларнинг меҳнати анча енгиллаштириш тажрибада исботланган-ку. Мен қишда Коммунист райониди «Правда» колхозиди бўлиш. Айтишларича бу хўжаликда механизациядан фойдаланиш юксак даражада емиш (!).

— Сиз эсини сут-товар фермаимизни кўрасизми ёни янги сутчилик комплекси бораемиз,— сўради колхоз бош зоотехниги Сергей Пак.

— Агар сизни механизациядан фойдаланиш қизитири-са, комплекс бўлиши. Агар сут еттиштириш бўйича юқори кўрсаткичларни билмоқчи бўсангиз эсини фермага бораемизмиз маъқул.

Ана ҳолос, қизик гап бўлди-ку. Колхоз раисининг айтишича комплекс қурилиш учун 2 миллион сумдан кўпроқ маблаг сарфланган. Энди эса бу ерда ишлаб турган турли механизм ва ускуналардан таъшири маъқул аризилик ҳеч парса йўқ. Яъни сут еттиштириш ускуналарни паст даражада бўлимоқда. Эски фермада эса ҳамон ситирлар сақланмоқда. Ваҳоланки режа бўйича бу ерда бузоқлар боқилиши керак эди. Амалда эса 800 бош қорамолга мўлжалланган комплекс атиги 272 бош ситир бўлиб, 300 бошдан ортиқ соғин ситир эсини бинада парварин қилинмоқда.

Хўжалик раҳбарлари билан бўлиб ўтган суҳбатда шу нарса маълум бўлдики, колхозда — сут еттиштириш тажрибали қишлоқ-лиги? Нега? Ахир комплексда барча қулайликлар бораемизми? Мен бу саволга жа-

воб олиш учун ферма-ни айландим. Колхоз раҳбарларининг айтишларича қараганда райониди 98 механизацияланган кўча колонна қурувчилари маъқул объектни ато баҳо-ларга топширишган экан. Барча механизмлар, қурил-

тиш табиий-да. Шунинг учун ўз кучимиз билан хў-жалик ҳисобидан 250 бош ситирга мўлжалланган яйра-тиш майдон қуридик. Яна шундай майдонлардан икки-таси бўлиб еттишмоқда. Улар битта эса қолган қорамол-ларни ҳам бу ерга қўйиш мумкин бўлади.

Лекин хўжалик раҳбарларининг бу жавоблари мени қониқтирмади. Ҳазимча фикр юритиб, чорва моллари қандай боқилаётганлигини му-шоҳада қилиб кўрдим. Даст-лабки суҳбатда бу ерда ҳар бир соғин-ситирга кунига ўн

бир озуқа бирлиги миқдорида ем-хашак берилапти, дей-яшганди.

— Йўқ, бу нотўғри,— дейди хўжалик бош зоотех-ниги. — 14 дан кам эмас. Аммо очининг айтганда биз-нинг сервус ва зотдор мол-ларимиз учун кунига 16—17 озуқа бирлигига тенг ем-хашак бўлиши керак. Лекин уни қардан оламизми?

Демак, озуқа ҳам етарли эмас экан-да! Қани билан-ли хўжаликда озуқа за-паси қандай экан. Рақам-ларга назар ташлашми: 3 минг тоннага яқин дағал хашак, сенаж ва сомон тайёр-ланган. 4 минг тоннага яқин силос бостирилди. Бу-лардан ташқари юзлаб тонна бошқа турданги тўйимли озу-қалар қамгарилган. Бирок, шунга қарамай сут еттишти-риш бўйича ўшш суратдаги сут-состанликка йўл қўйилмоқ-да. Тўғри, ўшш сурат бў-йича берилаётган топшири-ланга қўшимча равишда ба-қарилиши лозим. Аммо мол-лардан планга қўшимча ки-чдорда сут олиш учун уларни тўйимли, цирали озуқа би-лан яхшилаб боқиб зарур. Бунинг учун эса қўшимча озуқа экинлари еттиштириш талаб этилади. «Правда» колхозиди бу соҳадаги ма-вжуд имкониятлардан ҳали етарли фойдаланилмапти.

Хўжаликда бу йил ҳар гек-тар ердан атиги 142 цент-нердан беда пичани олдинди. Маккажўхори силоси тайёр-лаш ишлари ҳам қўйилма-гидек эмас. Оралиқ экинла-ри еттиштиришга ҳам яхши эътибор берилашми. 1983 йил кузда атиги 55 гектар майдонга сули сешилди. Хул-лас оралиқ экинлари энишга ҳавфсаласизлик билан ён-дошилмоқда. Аниқса, адир ер имкониятлари бой бе-рилмоқда. Ахир бундай ерларда беда экиб, баҳорда биронча марта ўриб олиш мумкин-ку?

Бир сўз билан айтганда хўжаликда фойдаланилмаёт-ган имкониятлар, резервалар анчагина бор.

— Тўғри,— дейишди хў-жалик раҳбарлари,— ҳақи-қатан ҳам булар биринчи гада ҳал этилиши лозим бўлган масалалардир. Сизга сўз берамиз, бу ишни энди орадага сурмаймиз. Ком-плекста келсак, у келаси йилнинг июнь—июль ойла-ридан кечикмай тўла қувват билан ишлаш бошлайди. Шунгача биз яйратиб май-донлари ва бостирилма қу-рилишини тугатаялмиз.

— Демак, шундан кейин сут еттиштириш кескин қу-лайи-да!

— Бўлмасам-чи,— дейди раис,— ҳозир эски ферма-мизда озуқа цехи яхши иш-лаб турибди. Биз худди шун-дай цехини комплексда ҳам қураемиз. Лекин раис бу иш-ни қилш ҳолида аниқ гап айтмоқда. Менимча ала-қачоқ куруқ гапдан ама-лий ишга ўтиш пайти келди. Ёз келишини кутини шарт эмас. Озуқа цехи бўлмаган комплексга молларни ўтқа-зиб, кейин ишга киришял-ми? Яна вақт йўқотилади-ку, сут еттиштириш қамаиб кетади-ку!

Чорвачилик бўйича кўп йиллардан буюн областимиз-да илгорлар сафиди бўлиб келган, тажрибали бошқа хўжаликлар учун намуна қи-либ кўрсатилган колхоз учун илпорлар, бу аҳоли. Биз ишонамизки, қисқа муддат-ларда барча ишлар қайта қурилади ва ўз измига соли-нади.

Ўзгон ота сўзларини оққа қўйишчи М. ЕГОРОВ.

Редактор
Н. НАСИМОВ.